

БРІОЛОГІЯ (від грец. βρύον — мох і ...логія) — розділ **ботаніки**, об'єктом дослідження якого є бріофіти (мохоподібні), тобто антоцероти, печіночники й мохи. У межах Б. виділяють морфологію, анатомію, екологію, географію, флористику, систематику мохоподібних. Становлення Б. в Україні пов'язане зі створенням у системі ВУАН Комітету для вивчення нижчих рослин (1919). Його очолював *О. Фомін*, першими учнями-бріологами якого були *Д. Персидський* і *М. Вагнер*. Найбільший внесок у розвиток Б. зробили *А. Лазаренко* та *Д. Зеров*. А. Лазаренко дослідив морфол.-анатом., екол., геогр. та біол. властивості мохів, відкрив нові рідкісні для флори України види мохів. Результатом цих дослідж. став 1-й регіон. визначник листяних мохів України (1936). У 30-х рр. А. Лазаренко проводив дослідж. на Далекому Сході, в Серед. Азії, на Кавказі, опрацював колекції мохів Алтаю. Використовуючи зібрані матеріали, описав 6 нових родів та 25 видів мохів, розробив зонал. систему геогр. елементів для аналізу бріофлори, вперше в СРСР заснував лаб. для внутр.-

клітин. дослідж. мохів (їхніх хромосом. чисел, апоміксису, морфогенезу та ін.). Д. Зеров уклав перші визначники печіночних та сфагнових мохів України, підготував зведення про мохоподібні Укр. Карпат (разом із Л. Партикою), зробив важливий внесок у розв'язання питань походження і шляхів еволюції безсудин. рослин, зокрема мохоподібних. В. Мельничук підготував довідник «Флора мохів Української РСР» (вип. 1–3. К., 1987–89; разом із К. Уличною і Г. Бачуриною).

Рекомендована література

1. Лазаренко А. Определитель лиственных мхов Украины. К., 1955;
2. Зеров Д. Флора печіночних і сфагнових мохів України. К., 1964;
3. Зеров Д., Партика Л. Мохоподібні Українських Карпат. К., 1975.

В. М. Вірченко

Бібліографічний опис:

Бріологія / В. М. Вірченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37823>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).